

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS POHJOIS-SAVON JA POHJOIS-KARJALAN SAIRAANHOITOPAIIRIEN KUNTIEN ALUEELLE**ASIAN TAUSTAA**

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti, johon ei toistaiseksi ole tehoavaa spesifistä lääkettä. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi. Ensimmäiset koronavirusrokotteet ovat saaneet myyntiluvat, ja rokotukset ovat Suomessakin alkaneet rajatuille ryhmille joulukuun lopussa 2020. Rokotteiden rajallisen saatavuuden vuoksi laajamittaista kansalaisten rokottamista joudutaan vielä odottamaan. Maailmanlaajuisesti on todettu yli 114 miljoonaa tapausta ja yli 2,5 miljoonaa tautiin menehtynyttä. Virus kiertää edelleen sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa. Uusia, muuntuneita covid-19 viruksen muotoja on tunnistettu mm. Iso-Britanniassa ja Etelä-Afrikassa. Nämä uudet muodot leviävät aiempaa muotoa selvästi tehokkaammin, aiheuttaen merkittävän uhan epidemian uudelleen pahenemiselle ja terveydenhuollon kantokyvylle.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on 17.3.2020 – 12.2.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Aluehallintovirasto on 12.2.2021 antamallaan päätöksellä (ISAVI/1058/2021) kieltänyt toimialueensa kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 20 (kaksikymmentä) henkilöä. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu alle 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta. Määräys on voimassa ajalla 23.2.2021–22.3.2021.

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

postiosoite: PL 2, 13035 AVI

käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 5, 13035 AVI

puh. 0295 016 800

Joensuun toimipaikka**Kuopion toimipaikka**

kirjaamo.ita@avi.fi

Torikatu 36

Hallituskatu 12-14

www.avi.fi

Aluehallintovirasto on 5.3.2021 antamallaan päätöksellä kumonnut 12.2.2021 annetun tartuntatautilain 58 §:n mukaisen yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskevan aluehallintoviraston päätöksen Etelä-Savon ja Itä-Savon sairaanhoitopiirien kuntien alueiden osalta ajalta 8.3.2021-31.3.2021.

Aluehallintovirasto on 5.3.2021 antamallaan päätöksellä (ISAVI/1785/2021) kieltänyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla kiihtymisvaiheeseen siirtyneiden Etelä-Savon ja Itä-Savon sairaanhoitopiirien kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli kuusi (6) henkilöä. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu alle kuusi (6) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ja 22.2.2021 päivittämää ohjetta (liite 1). Päivitetyissä ohjeissa on kuvattu 22.2.2021 voimaan tulleen tartuntatautilain 58 c §:n mukaiset lakisääteiset velvollisuudet, jotka koskevat tilaisuuksien ja kokousten järjestämisestä vastaavaa. Määräys on voimassa ajalla 8.3.2021-31.3.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Itä-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirien kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 20 (kaksikymmentä) henkilöä. Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirien kuntien alueella voidaan kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu alle 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja

kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ja 22.2.2021 päivittämää ohjetta (liite 1). Päivitetyissä ohjeissa on kuvattu 22.2.2021 voimaan tulleen tartuntatautilain 58 c §:n mukaiset lakisääteiset velvollisuudet, jotka koskevat tilaisuuksien ja kokousten järjestämisestä vastaavaa.

Määräys on voimassa ajalla 23.3.2021–22.4.2021.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan koronaviruksen aiheuttama tauti (covid-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Virus voi tarttua myös pinnoilta, joille on hiljattain päätynyt sairastuneen hengitystie-eritteitä. THL:n mukaan koronavirusinfektio aiheuttaa monille sairastuneille lievän taudinkuvan, mutta erityisesti iäkkäät ja muut riskiryhmiin kuuluvat voivat saada vakavan taudin. Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle, koska virus on uusi eikä väestössä ole siltä suojaavia vasta-aineita. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä. Rokotteiden niukka

saatavuus hidastaa väestön rokotesuojan saavuttamista ja tilanteen saamista hallintaan sitä kautta.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset.

Toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta (perustaso, kiihtymisvaihe ja leviämisvaihe), joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 29.12.2020 lähettänyt päivitettyä toimintasuunnitelmaa koskevan ohjauskirjeen (VN/28827/2020) terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle, kunnille, sairaanhoitopiireille ja muille kuntayhtymille sekä aluehallintovirastolle ja Valviralle. Ohjauskirjeen mukaan epidemian kiihtymisvaiheen toimenpiteet voivat olla perusteltuja jo perustasolla, mikäli valtakunnallinen ja lähialueiden epidemiologinen tilanne on vaikeutuva. Leviämisvaiheen uhatessa on perusteltua ottaa viipymättä käyttöön kaikki tarpeelliset toimenpiteet. Alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle. Rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksillään 23.10.2020, 22.12.2020 ja 26.1.2021 puoltanut hybridistrategian toimintasuunnitelman toimeenpanoon liittyvien ohjeiden ja suositusten täydentämistä. THL:n mukaan epidemian perustasolla tulee sallia korkeintaan 50, kiihtymisvaiheessa korkeintaan 20, ja leviämisvaiheessa korkeintaan 10 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Hybridistrategian päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään.

Toimintasuunnitelman täydennyksessä 26.1.2021 kuvataan epidemiavaiheiden lisäksi kolme toimenpidetasoa epidemian nopean kiihtymisen ja koko maata uhkaavan leviämisvaiheen estämiseksi eri tilanteissa:

Taso 1. nykyisen rajoitustason ylläpito ja kaikkien leviämisvaiheen toimenpiteiden toteuttaminen leviämisvaiheessa olevilla alueilla,

Taso 2. leviämisvaiheen toimenpiteiden määräaikaisen ja laajamittaisen käyttöönoton ohjaus,

Taso 3. poikkeusolojen ja liikkumisrajoitusten käyttöönotto

Toimintasuunnitelmaa on 26.1.2021 täydennetty epidemian kiihtymisen uhan, kotoperäisten tartuntojen leviämisen sekä joulukuusta 2020 alkaen havaittujen muuntovirusten aiheuttamien tartuntojen vuoksi. Yleistyessään uudet virusmuunnokset voivat aiheuttaa selvästi aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja lisääntyneen tapausmäärän vuoksi vakavasti vaarantaa terveydenhuollon toimintakyvyn. Toimintasuunnitelman täydennyksessä 26.1.2021 on painotettu ennakkointia ja todettu, että toimenpiteiden on oltava epidemiologisesti perusteltuja. Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri.

Valtioneuvosto on 25.2.2021 (STM/2021/32) tehnyt periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä tarkoitetun tason kaksi käyttöönotosta. Tartuntatautilain muutos (147/2021), jolla lakiin lisättiin uudet tilapäiset toimivaltuudet epidemian leviämisen estämiseksi, tuli voimaan 22.2.2021. Tilapäiset valtuudet ovat voimassa 30.6.2021 saakka. Sosiaali- ja terveysministeriö on tämän lainmuutoksen johdosta 25.2.2021 päivittänyt toimintasuunnitelman osan 3 sekä sen liitteenä olevat 23.10.2020 annetut ministeriöiden toimenpidesuositukset eri epidemiavaiheisiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 1.3.2021 (VN/5229/2021) antanut ohjauskirjeen koskien tason kaksi käyttöönottoa ja siihen liittyviä rajoitustoimenpiteitä virusmuunnoksen ja epidemian leviämisen estämiseksi. Pohjos-Savo ja Pohjois-Karjala eivät ole ohjauskirjeessä nimettyinä tason kaksi käyttöönottoalueisiin.

Valtioneuvosto on todennut yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa

koronavirustilanteen vuoksi. Valtioneuvosto päätti yleisistunnossaan 1.3.2021, että maassa vallitsevat valmiuslain 3 §:n 5 kohdassa tarkoitetut poikkeusolot.

Koronavirus tarttuu varsinkin pitkäkestoisessa lähikontaktissa tehokkaasti. Jokainen voi omalla toiminnallaan hidastaa koronaviruksen leviämistä. Myös terveenä on tärkeää vähentää lähikontakteja voimakkaasti ja lievienkin koronavirustautiin sopivien oireiden ilmetessä on hakeuduttava heti testiin. Uusien virusmuunnosten tarttumista ihmisestä toiseen voidaan estää samoilla keinoilla kuin väestössä jo aiemmin esiintyvän koronaviruksen leviämistä.

Epidemiaa torjutaan tartuntatautilain nojalla ensisijaisesti paikallisin ja alueellisin toimenpitein. Epidemiatilanteen heikentymiseen on reagoitava nopeasti ja ennakoivasti ottamalla käyttöön tehokkaita ja epidemiologisesti tarkoituksenmukaisia lisätoimenpiteitä. Alueellisilla, oikea-aikaisilla ja riittävän kattavilla toimilla sekä tehokkaalla testauksella ja tartunnanjäljityksellä voidaan hillitä epidemian leviämistä myös siinä tapauksessa, että kyseessä ovat muuntovirukset. Koronavirusrokotukset ovat käynnistyneet hyvin kaikilla erityisvastuualueilla. THL:n rokotusrekisterin mukaan koronarokotteen saaneita oli 11.3.2021 koko maassa yhteensä 515 218 henkilöä, ja 80 vuotta täyttäneistä noin 65 % on saanut rokotteen. Valtakunnallinen rokotuskattavuus oli ensimmäisen annoksen osalta 9,3% ja toisen annoksen 1,5 %.

Epidemiologinen tilanne

Viikolla 9 maailmassa todettiin yli 2,7 miljoonaa uutta koronatartuntaa, mikä on 2 % enemmän kuin viikolla 8. Nousu johtui erityisesti Itäisen Välimeren (+ 10 %), Kaakkois-Aasian (+ 10 %) ja Euroopan (+ 4 %) heikentyneestä tilanteesta. Koronasta johtuvien kuolemien määrä väheni 6 % ja jatkoi näin laskevaa trendiä. (WHO, 9.3.)

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannekatsauksen 11.3.2021 mukaan valtakunnallinen epidemiatilanne heikentyi nopeasti marraskuussa 2020. Syksyn ja talven aikana alueelliset tilanteet ovat muuttuneet nopeasti. Marras-joulukuun taitteessa tapausmäärät saavuttivat sen hetkisen huippunsa, jolloin tapauksia todettiin yli 3100 viikossa. Joulukuun aikana tapausmäärät laskivat, mutta ne jäivät korkealle tasolle ja kääntyivät uudelleen kasvuun tammikuun loppupuolella.

Koronavirusepidemia on helmikuun puolivälin jälkeen lähtenyt uudelleen kiihtymään, ja epidemiatilanne on merkittävästi heikentynyt viime viikkojen aikana Suomessa. Samalla sairaalahoidon tarve on voimakkaasti kasvanut. Viikolla 9 (ajalla 1.-7.3.2021) saavutettiin Suomessa koko epidemian viikoittaisten tapausten ennätys, yhteensä yli 4 400 uutta tapausta, mikä on noin 500 tapausta enemmän kuin edellisellä viikolla. Sairalahoidon tarve on edelleen kasvanut lähes koko maassa.

THL:n tilannekatsauksen 11.3.2021 mukaan uusia tapauksia todetaan sekä tunnetuissa tartuntaketjuissa että niiden ulkopuolella. Virusta esiintyy väestössä joka puolella Suomea. Testeihin on hakeuduttu selvästi aiempaa useammin. Koronatestejä tehtiin viikolla 9 kaksinkertainen määrä vuodenvaihteeseen verrattuna: eli yli 145 000 testiä. Positiivisten näytteiden osuus on ollut kasvussa ja vaihdellut viimeisen viikon aikana 3.3 - 3.1 % välillä. Ilmoitettuja tapauksia on todettu yhteensä 63 899. Koko maassa uusien tartuntojen tartunnanlähde saatiin selvitettyä suuressa osassa, noin 62 %:ssa tapauksista. Tartuntoja todetaan eniten työikäisillä, tällä hetkellä varsinkin nuorilla aikuisilla.

THL:n tilanearvioraportin 11.3.2021 mukaan tämänhetkistä epidemiatilannetta luonnehtivat suuret alueelliset erot. Koko maan ilmaantuvuusluku on 151/100 000/14 vrk, mutta Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) peräti 308 /100 000/ 14 vrk. Kahdeksalla 21 alueesta tautitapausten ilmaantuvuus on kasvanut, kun verrataan viimeistä kahden viikon jaksoa edeltävään 14 päivään. Erytisesti Helsingin ja Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Satakunnan sairaanhoitopiirin alueella koronavirusepidemiatilanne on heikentynyt merkittävästi viime viikkoina. Väestömäärältään pienillä alueilla ilmaantuvuus voi hetkellisesti nousta hyvinkin korkeaksi epidemiatilanteen heikentyessä, ja vastaavasti palautua myös takaisin rauhallisemmalle tasolle, jos tilanne saadaan alueellisesti hallintaan. Kolmellatoista alueella ilmaantuvuus on pysynyt samoissa lukemissa tai laskenut. Hiihtolomaviikkojen aikana matkailu lisää taudin leviämisen todennäköisyyttä myös alueille, joissa tautitilanne on rauhallisempi. Usean sairaanhoitopiirin alueella on raportoitu yli 10 henkilön joukkoaltistumisia, joista on käynnistynyt tartuntaketjuja. THL:n ja sairaanhoitopiirien yhteistyökokouksessa 9.3. todettiin HUS:n alueella olleen runsaasti joukkoaltistumisia työpaikolla, peruskouluissa ja päiväkodeissa ja että kuntosalit ovat tärkein (54 %) harrastustoiminnan tartuntalähde.

Osa uusista tartuntaketjuista olisi mahdollisesti voitu estää suositusten ja rajoitusten huolellisella noudattamisella. Myöhäinen testiin hakeutuminen on joissain tapauksissa johtanut laajojen tartuntaketjujen syntymiseen ja vaikuttanut sairaalahoidon tarpeen kasvuun. Tapausmäärien kasvaessa tartunnanjäljitys on osalla alueista viivästynyt. Tämä kiihdyttää osaltaan epidemiaa, jos jatkotartuntoja ei saada viiveiden vuoksi estettyä.

THL:n tilannearvioraporttiin pohjautuen sairaalahoidossa olevien covid-19-potilaiden määrissä on päiväkohtaista vaihtelua, mutta valtakunnallisesti sairaalahoidon kuormitus on viimeisten viikkojen aikana kasvanut. Tehohoidon tarve on kasvanut viime viikkojen aikana erityisesti Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin sairaaloissa. Valtakunnallisesti tehohoidon kapasiteetti ei ole ollut uhattuna. Covid-19-infektioon on kuollut 10.3.2021 mennessä 779 henkilöä.

Muuntuneet koronavirukset, eli virusvariantit, saattavat poiketa ominaisuuksiltaan aiemmin levinneestä viruskannasta. Useita eri koronavirusvariantteja kiertää maailmanlaajuisesti. Erityisesti Britanniassa havaitun virusvariantin (B.1.1.7) leviäminen herättää huolta. Tähän mennessä Suomessa on ilmoitettu 1542 muuntuneen koronaviruksen aiheuttamaa tapaus. Näistä 1467 on Britannian virusvarianttia, 74 Etelä-Afrikan virusvarianttia ja yksi niin sanottua Brasilian virusvarianttia. Virusvarianttien leviämistä Suomeen on pyritty torjumaan muun muassa tehostamalla torjuntatoimia rajoilla sekä rajoituksin ja suosituksin.

Suurin osa koronavirustartunnoista on peräisin kotimaasta. Matkustusrajoitukset ja tehostetut keinot terveysturvallisuuden parantamiseksi raja-asemilla ovat tuottaneet tulosta, sillä ulkomailla saatujen tartuntojen osuus oli viikolla 9 vain 1,5 %. Näistä aiheutuneiden jatkotartuntojen osuus oli 2,3 % kaikista tartunnoista. Viikolla 9 noin 80 % kaikista tapauksista todettiin alle 50-vuotiailla ja noin 46 % alle 30-vuotiailla. Yli 60-vuotiaiden osuus oli noin 9 %, ja yli 70-vuotiaiden osuus oli noin 4 %. Iäkkäiden osuus todetuista tapauksista on pysynyt vuodenvaihteen jälkeen pienenä.

Epidemiatilanteen ja rajoitustoimenpiteiden tarpeen alueellinen arviointi

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin

leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään. Siten tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä.

Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialueen sairaanhoitopiirit ovat syyskuussa 2020 perustaneet alueelliset covid-19-yhteistyöryhmät sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelman mukaisesti. Yhteistyöryhmät kokoontuvat ja tekevät viikoittain tilannearviot alueensa epidemiatilanteesta. Yhteistyöryhmien tilannearvioissa huomioidaan epidemiatilanteen lisäksi tartunnan torjuntatoimenpiteiden kokonaisvaikutuksia, mukaan lukien taloudellisia ja elinkeinoelämään liittyviä vaikutuksia. Aluehallintovirasto on mukana työryhmissä, kuten myös kunkin alueen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskusten edustus, sekä terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) edustus. Itä-Suomessa on kuluvan talven aikana esiintynyt useita tautiryppäitä, ja useiden sairaanhoitopiirien alueilla ollaan tai on oltu kiihtymis- tai leviämisvaiheessa. Itä-Suomen aluehallintovirasto on saanut Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymältä 12.3.2021 ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä 16.3.2021 arviot sairaanhoitopiirien covid-19-tilannekuvasta.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän alueellinen koronakoordinaatioryhmä totesi kokouksessaan 11.3.2021, että alueen epidemiologinen tilanne on perustasolla.

Koronaepidemian ilmaantuvuusluvut 100 000 asukasta kohden alueella ovat seuraavat: 14 vrk:n ilmaantuvuus 34,12 (12.-25.2.2021) ja 12,94 (26.2.-11.3.2021) ja 7 vrk:n ilmaantuvuus 7,65 (26.2.-4.3.2021) ja 5,29 (5.-11.3.2021). Testipositivisten osuus on 0,75%.

Todettujen tartuntojen tartuntaketjut ovat 100% tiedossa. Kaikista uusista alueella todetuista koronatapauksista 57% on ollut karanteenissa toteamisvaiheessa. Sairaalahoidon tarve tartunnan saaneilla on ollut vähäistä. 11.3.2021 suoritettun Pohjois-Karjalan alueen epidemiologisen tilannearvion perusteella tilanne Siun sotien alueella on rauhallinen ja tilanne on verrattavissa kesän 2020 tilanteeseen, jolloin on pystytty pidemmän seurantajakson perusteella toteamaan tilanne perustasoa vastaavaksi rauhalliseksi tilanteeksi.

Pohjois-Karjalan alueellinen COVID-tilannekuvatyöryhmä suosittelee jatkamaan yleisötilaisuuksien rajaamista 20 henkilöön koko Pohjois-Karjalan alueella ajalla 22.3. – 22.4.2021. Mikäli epidemiologinen tilanne muuttuisi huonompaan suuntaan, tehdään uusi arvio yleisötilaisuuksien rajoitustoimenpiteiden osalta yhteistyössä Itä-Suomen Aluehallintoviraston ja Pohjois-Karjalan alueellisen COVID-tilannekuvatyöryhmän kanssa.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin alueellinen koronakoordinaatioryhmä totesi kokouksessaan 15.3.2021, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri on edelleen epidemian suhteen perustasolla ja että voimassa olevat suositukset ja rajoitukset, mukaan lukien yleisötilaisuuksien rajoittaminen enintään 20 henkilöön jatkuvat ennallaan.

Epidemiatason määrittely perustuu seuraaviin tekijöihin: Koronatapausten kohonnut ilmaantuvuus 46,4 /100 000 asukasta kohden viimeisten 2 viikon ajalta liittyy neljään tunnettuun ketjuun, joissa altistuneet on saatu yli 85 %:sti kartoitettua ja asetettua karanteeniin. Ryppäät ovat selkeästi rajoittuneita eikä uhka epidemian leviämisestä näiden ulkopuolella ole merkittävä. Positiivisten näytteiden osuus tutkituista on 0,8 %, tartuntaketjut ovat katkaistavissa ja sairaalahoidon tarpeeseen pystytään vastaamaan hyvin.

Alueellinen koordinaatioryhmä pyytää kaikkia toimijoita kiinnittämään huomiota turvallisuusohjeiden noudattamiseen kaikissa liikuntatiloissa, jotta kohteiden sulkeminen voidaan välttää. Turvallisuusohjeisiin kuuluvat osanottajamäärän rajoittaminen siten, että turvavälejä voidaan noudattaa, kasvomaskin käyttö esim. eteisissä ja pukuhuoneissa sekä mahdollisuus hyvän käsihygienian noudattamiseen. Maskin käytön osalta koordinaatioryhmä suosittelee edelleen jatkamaan kiihtymisvaiheen maskinkäyttösuositusta, etätyösuositusta sekä ikääntyneiden ja riskiryhmiin kuuluvien erityistä suojaamista.

Viime aikoina eri puolilla maata on tullut ilmi saunomiseen (uimahallit, avantouinti) liittyviä tartuntaketjuja ja altistumisia. Saunatiloissa ei voi käyttää maskia, joten turvaväleihin ja hygieniaohjeiden noudattamiseen on kiinnitettävä erityishuomio. Ulkoliikunta mahdollistaa turvavälit. Ahtaita tiloja ja suuria joukkoja on syytä välttää. Iäkkäiden ja riskiryhmiin kuuluvien rokottaminen tulee suojaamaan heitä koronan vakavilta seuraamuksilta.

Johtopäätös

Suomessa covid-19 epidemiatilanne on voimakkaasti heikentyvä, ja tällä hetkellä ilmaantuvuuden osalta useilla paikkakunnilla esiintyy sekä merkittäviä tautiryppäitä että yksittäisiä tartuntoja, ja pääosa sairaanhoitopiireistä on epidemian kiihtymis- tai leviämisvaiheessa. Suomessa on todettu vallitsevan poikkeusolot. Aluehallintoviraston arvion mukaan paitsi alueen epidemiologinen tilanne ja todetut tartunnat, myös uuteen koronavirusmuunnokseen liittyvät riskit ja taudin leviämisen estämisen ennakointi ovat tärkeitä. Uudenmaan ja Varsinais-Suomen ja niiden lähialuiden heikko tilanne heijastuu kaikille alueille. Ihmiset liikkuvat alueiden välillä paljon, ja myös etenkin suurempiin tapahtumiin usein saavutaan eri puolilta maata. Kokoontumisiin liittyvät riskit ovat suuret.

Aluehallintovirasto toteaa, että epidemia on tällä hetkellä Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirien alueella perustasolla. Ottaen erityisesti huomioon muuntoviruksen aiheuttama Uudenmaan nopeasti kiihtyvä epidemiatilanne sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen antamat suositukset, rajoituksia on syytä jatkaa. Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirien asiantuntijatahoina antamien suositusten perusteella tällä hetkellä voimassa olevia kiihtymisvaiheen rajoitustoimenpiteitä voidaan kuitenkin pitää riittävinä. Päätöstä arvioidaan tarvittaessa uudelleen alueellisen epidemiatilanteen muuttuessa, tai mikäli valtakunnallinen epidemiatilanne ja kansallinen epidemian torjuntatyön ohjaus edellyttävät.

Itä-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirin alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 20 (kaksikymmentä) henkilöä.

Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirin kuntien alueella voidaan kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu alle 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ja 22.2.2021 päivittämää ohjetta (liite 1). Päivitettyissä ohjeissa on kuvattu 22.2.2021 voimaan tulleen tartuntatautilain 58 c §:n mukaiset lakisääteiset velvollisuudet, jotka koskevat tilaisuuksien ja kokousten järjestämisestä vastaavaa.

Määräys on voimassa ajalla 23.3.2021–22.4.2021.

Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirien kuntien alueelle perustuu tämänhetkiseen alueellisen tilanteen kokonaisarvioon, jossa on arvioitu covid-19-taudin alueellisia tosiasiallisia vaikutuksia kansanterveyteen ja otetaan huomioon Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemuksen lisäksi myös sosiaali- ja terveysministeriön antama ohjaus rajoitustoimien tarpeellisuudesta. Aluehallintovirasto voi tehdä tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaisen päätöksen enintään yhden kuukauden ajaksi. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan. Edellä todetuilla perusteilla tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirin kuntien alueilla.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Aluehallintoviraston koronaneuvonta tapahtumanjärjestäjille (ma-pe klo 8-11.30 ja 12.30-16): p. 0295 016 666, koronainfo@avi.fi

Aluehallintoylilääkäri Tiina Reijonen, p. 0295 016 880

Ylijohtaja Soile Lahti, p. 0295 016 964

etunimi.sukunimi@avi.fi, Itä-Suomen aluehallintovirasto

Ylijohtaja

Soile Lahti

Aluehallintoylilääkäri

Tiina Reijonen

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antama ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä (ohjetta päivitetty 22.2.2021)

Liite 2, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirien kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Itä-Suomen aluehallintovirastossa 22.4.2021 saakka.

Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirien alueen kunnat

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, joita pyydetään

tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista
vastaavia lääkäreitä

Itä-Suomen poliisilaitos

Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Maksutta

Tämä asiakirja ISAVI/2038/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/2038/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Reijonen Tiina 17.03.2021 08:26

Ratkaisija Lahti Soile 17.03.2021 08:26